

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
EDİBİYAT FAKÜLTESİ
FELSEFE BÖLÜMÜ

6671 BELİNE ARIDURU
PSİKOLOJİ LİSANS TEZİ
Haziran 1952

KRETSCHMER MİZAÇ TIPNERİ İLE
RORSCHACH TESTİNİN MUKAYSESİ

Karakal etten
13/6/52 Pelen
m. Mikas

m. Şelipe Tuncel

2186

KRETSCHMER MIZAÇ TIPLERİ İLE
RORSCHACH TESTİNİN NUKAYSESİ

Kısamlar:

- I- Problem
- II- Kretschmer ve Rorschach'ta şahsiyet vasıfları
- III- Usul
- IV - Neticelerin çıkarılması
- V - Vasatî neticeler
- VI- Ferdî neticeler
- VII- Hülâsa

I- PROBLEM

Kretschmerin gizotim ve siklotim diye vasıflandırdığı mizaç tipleri ile Rorschach'ın introversif ambiequal ve extratensif diye ayırdığı şahsiyet tipleri arasında bir correlation olup olmadığını aradık.

Kretschmer gizotim mizaç tipi olarak çok veya az tenebbühiyet gösteren, soğuk, müstebit, ruhsuz görünüp derin bir hissiyat gizliyen, davranışlarında istikrar olmayan, şaka ve mizahtan anlamayan, içlerine kapanan, yalnızlık rüya hayal alemlerini arayan, insanlardan kağan, idealist, prensip sahibi, işlerinde sebatkâr ve inatçı olan kimseleri tarif etmiştir.

Siklotim mizaçta olanların da neşe ve kederlilik arasında gidip gelmek, samimî açık fikirli olmak, şaka ve mizahtan anlamak, insanlara sevmek, sakın kendi kendine insanlardan nefret etmeden eğlenmek, konuşkan olmak, muhite kolay intibak edebilmek, herkelele dost olmak, realist pratik olmak, her işe koşmak, fazla sebat göstermemek gibi vasıflara haiz olduklarını Kretschmer ileri sürmüştür.

Rorschach ise 'erlehnistypus' ismi ile izah ettiği şahsiyet tiplerinden şahsın müktedir olduğu reaksiyon çeşitlerini bunların nisbi kuvvet ve frekanslarını kastetmektedir. Rorschach'ın introversif tipinden olan insanlara tecrübelerine dâima kendi içlerinden bir şey katarlar. Hayatta rastladıkları meseleleri ilk önce bu iç, subjektif noktadan mütalea ederler. Kendi fikir ve hayal alemlerinden büyük bir zevk duyarlar. Pratik olmaktan ziyade fikir adamıdır. Sosyal hayatlarında ekstratensifler gibi rahat, kolay intibak etmiş bir durumda değildirler. Az, fakat samimi arkadaşları vardır. Teessürlü hayatlarında nisbeten istikrarlı ve sabittirler.

Ektratensif olanlar ise muhitten gelen tenbihlere reaksiyonda bulunurlar, ve bundan büyük bir haz duyarlar. Teessürlü hayatlarında labile'dirler kontrolsüzdürler. Pratik ve faaldirler.

Rorschach bir de bu iki tip arasında bulunan subequal dediği bir tipten bahseder ki burada benlikten ve muhitten gelen tenbihlere aynı derecede ehemmiyet verilmektedir. Rorschach ilk tipi düşününce tip, ikincisini ise hisseden tip diye vasıflandırmıştır.

İşte her iki müellifin kabul ettikleri iki tip hakkında verdikleri tarifi göz önünde bulundurarak, yakinen tanıyıp, şahsiyetlerinin hemen her hususuna vakıf olduğumuz 25 denegün Kretschmer'e göre misaç tipini tespit ettikten sonra, Rorschach testi tatbik edilmek sureti ile Rorschach'a göre de şahsiyet tipini tayin ettik ve aradaki bağı aradık.

II- Kretschmer ve Rorschach'ta şahsiyet vasıfları:

Kretschmer'in misaç tipleri:

(Bu paragraf çalışma arkadaşım Marsel Alazrakı tarafından hazırlanmıştır.)

Kretschmer normal insanları misaç bakımından başlıca iki tipe ayırır: Şizotimler ve siklotimler. Bu iki tipin hiç birine girmeyen fakat adeta ikisinin arasında mutavassat bir yer işgal eden lüzucf (viscous) tipten de bahseder. (Deneklerimizin hepsi şizotim veya siklotimler grubuna girdiğinden lüzucf tipleri hiç ele almadık.)

Siklotimlerin misacını neşe ve kederlilik arasında bir gidip gelme, bu iki haleti ruhiyenin birbirini takip etmesi karakterize eder. Ancak bunların büyük bir kısmı eksoriya negeli kısıpta, bir kısmı ise negeli kısıpta bulunur. Şizotim-

lerin mizaç vasfı ise ekseriya spatik görülmekle beraber zaman zaman aşırı bir tenebbühiyet göstermeleridir. Bunlar umumiyetle teessir noksanlığı gibi görünen soğuk bir tabakanın altında fazla bir hassasiyet gizlerler; adeta yarak bir şahsiyete sahiptirler. Birbirine benzeyen, birbirini takip eden hallerde bile değişik reaksiyonlar gösterirler.

Bu mizaç farkları şahsın içtimaf kanaat ve telifkilerine cemiyete intibak kabiliyetine, davranış ve başarılarına da tesir ederek arada farklar meydana getirmektedirler. Böylece siklotim cemiyet hayatından hoşlanan meclisârâ, hiç sohbet bir insandır. Strafundakilerle hemen ahbaplık tesis eder ve çok arkadaşları vardır. Partilerden, cemiyet hayatından hoşlanır, cemiyet içinde aktif ve canlıdır. Çok konuşur. Ekseriya kendini metheder, arada şam devirir, komik hikâyeler anlatır, kahkaha ile giler. Alingan değildir. Çabuk kızarsa da çabuk yatıştır, ve kimseye kin beslemez. İnsanlara karşı yakınlık duyar, onlara yardım etmek ister. Depressif olan siklotimiler bile insanlardan kaçmaz, yalnız kalmaktan hoşlanmazlar. İnsanlara acır ve çabuk ağlarlar. Çalışkan aktif olmakla beraber hafif işlerden hoşlanırlar. Alfkaları çok yaygındır, ama hiç bir şeyde derine gitmezler. Sistematik çalışmazlar ve sebatkâr degillerdir.

Sizotimler ise kalabalıktan, cemiyet hayatından fazla hoşlanmazlar, insanlardan kaçarlar, kendi başlarına yürümeyi veya kitap okumayı tercih ederler. Muhitlerine intibak etmekte zorluk çekerler, sadece kendi dar muhitlerini beğenirler. Arkadaşlarının titizlikle seçer ve çok az arkadaşları vardır, fakat kendilerine çok bağlıdır. Gururlu ve igneliyici şekilde müstehzidirler. Herkesle samimiyetten hoşlanmayıp fazla reamidirler. Başkalarına tahakküm etmesini severler. Alingan ve kincidirler, kendilerine yapalam kolay kolay unutmazlar. Alfkaları az fakat çok derindir. Fazla sorulardan hoşlanır ve başarı gösterirler. Sistematik çalışırlar ve sebatkârdırlar.

(Siklotimik ve sizotimik vasıfların listesi için Tablo I e bakılmasın.)

Rorschach'ın şahsiyet vasıfları:

Rorschach'ın şahsiyet vasıflarını çıkarmak için müellifin Psikodiagnostik adlı eseri esas tutulmuş , bundan başka Beck, Halpern, ve Loosli-Usterinin de bu test üstündeki çalışmalarından da istifade edilmiştir. Bu suretle test neticelerinin tefsirinden şahsiyet vasıfları çıkarılmıştır. Bu vasıflar şu şekilde elde edilmiştir. Denek Rorschach'ın mürekkep lekelerini tefsir eder. Bu tefsirler 'erfassung', 'erlebnis', ve muhteva bakımından incelenir. Böylece her symptom ayrı ayrı ve birbirine olan münasebeti bakımından tetkik edilir. Her denegin testi bu üç noktadan müşahede edildikten sonra Rorschach'a göre bir şahsiyet portresi meydana çıkar.

(Şahsiyet vasıflarını gösteren symptomların tefsiri için Tablo II ye bakılması)

III- Usul

25 denek Kretschmer tiplerine ayrılmadan evvel sıkı bir müşahedeye tabi tutuldu. Hepsi çok yakından tanıyan kişiler olduğu için ayrı ayrı, muhtelif situationlarda tetkik edildi. Tars ve hareketleri davranışları, şahsiyet ve karakterleri muayyen bir müddet incelendikten sonra Kretschmerin verdiği mizaj vasıflarının kendilerinde mevcut olup olmadığı araştırıldı. Şizotimi ve siklotimi mizajları için esas alınan karakteristiklerden maada, diğer şahsiyet vasıflarının ne nisbette mevcut olduğu, zıt mizaj vasıflarının mevcut olup olmadığı, mevcutsa kendi mizaj vasfına göre ne nisbette mevcut olduğu araştırıldı. Böylece her denek kuvvetli (3), orta derecede (2), ve sayıf (1) olmak üzere bulunduğu mizaj tipi içinde 3 alt gruba ayrıldı. (Tablo II ye bakılması)

Bu ayırmada şu esas göz önünde tutulmuştur: 3cü derecede olanlar 0 mizajın hemen bütün vasıflarını, zıt mizajın da ancak bir iki vasfını haizdirler. 2cü derecede olanlar 0 mizaj vasıflarının $\frac{2}{3}$ inden çoğunu, zıt mizaj vasıflarının da $\frac{1}{4}$ inden azını kendilerinde toplıyanlardır. 1cü derecede olanlar ise vasıflardan yarılarından fazlasını, zıt mizaj vasıflarının da $\frac{1}{3}$ kadarını haizdirler (Tablo IIIe bakılması)

Deneklere bundan sonra teker teker Rorschach testi tatbik edildi. Test yapılmadan evvel kendileriyle bir müddet konuşulup rapport tesis edildi. Sonra sessiz, sakin bir odada ayrı ayrı hepsine test tatbik edildi.

Test neticelerinin ayıklanmasında (dépouillement) F., D, Dd Beck'in istatistiklere dayanarak verdiği listeye göre işaretlendi. Banal cevaplar ise Halpern ve Beck'te müşterek olan kelimelere göre tespit edildi.

Böylece gizotimlerle siklotimlerin Rorschach neticeleri karşılaştırıldı.

IV- Neticelerin Çıkarılması:

Denekler Kretschmere göre mizaç nevilerine ve onların gruplarına yukarıda anlatıldığı üzere ayrı ayrı Rorschach testi tatbik edildikten sonra, iki mizaç tipinin gösterdiği vasatî kaymetler mukayese edildi.

Evvelâ 25 denegın neticeleri Rorschach, Beck, ve Halpern'in verdiği normlara uyup uymadığı, çıkan kaymetlerin güvenilir olup olmadığı incelendi. Vasatî kaymet için median, güvenilirlik ölçüsü için de quartile alındı. Quartile medianın $\frac{1}{3}$ inden büyük olduğu zaman o kaymet güvenilir addedilmedi.

Bundan sonra gizotimlerin ve siklotimlerin protokolleri incelendi, bir mîtin olarak nasıl bir şahsiyet tablosu gösterdikleri, erfassung, erlebnis, ve muhteva bakımından ne gibi faklara işaret ettikleri arandı. Nihayet mizaç tiplerinin alt grupları bakımından da Rorschach testinde ne gibi değişiklikler görüldüğü incelenmiştir. Burada da merkezî kaymet olarak median, tahavvülât ölçüsü olarak da range ve quartile ele alınmıştır.

V- Vasatî Neticeleri:

Evvelâ Rorschach testi neticelerini ele alırsak 25 denekten elde edilen vasatî kıymetlere göre şu netice çıkmaktadır: G o/o, D o/o, F_a o/o, A o/o, banal cevaplar, ve cevap yekünü givenilir bir kıymet göstermektedir. Bunlar Rorschach, Beck, ve Halpernin verdiği normlara da uymaktadır. Ancak G o/o ve F_a o/o Rorschacha göre uygun olmakla beraber, Halpernin normlarına göre biraz aşağıdır. Diğer faktörlerin medianlarının givenilir olmaması deneklerin muayyen kalıplara sığınacağına, muhtelif tipler arzedebileceklerini göstermektedir. Ancak karşılaşılan meseleleri bir bütün olarak kavrayabilme, abstre düşünceye muktedir olabilme, cemiyet içinde iyi intibak etmiş bir vaziyette yaşayabilmek için elzem olan müşahhas düşünceye sahip olabilme, ve umumî telâkkiye uyabilme bakımından denekler bir benzeme göstermektedir neticesini çıkarabiliriz.

(Tablo IV'e bakılması)

Bundan başka Rorschach'ın vermiş olduğu renk normları da (C:o, CF:1, FC:3) isabetli çıkmamaktadır. Sırf renk cevapları (C) veren denekler olduğu gibi rengin hakim olduğu şekil tefsirlerinin de (CF) Halpernin ileri sürdüğü üzere çok daha sık tekrirdir ettiği görülmüştür.

Kretschmer tipleri ile Rorschach'ın Erfassungstypus'unu karşılaştıracak olursak şu farklar göze çarpmaktadır: Adet olarak siklotimler daha çok G cevap vermekte, fakat o/o olarak şizotimler siklotimleri geçmektedir. Yani siklotimler mücerret düşünceyi hazırlarlar, ancak şizotimlere nazaran daha çok tefsir verdiklerinden cevap yekünü içinde G tefsirler nispeten az yer tutmaktadır. Bunun için şizotimler o/o itibarile siklotimleri geçmektedirler. Gerek adet gerekse o/o olarak G cevaplarda en yüksek derecesizotimler arasında 3 derecede olanlar almaktadır. Şizotimler adet olarak en çok o/o 52 nispetinde olan 11 G cevap vermişler, buna mukabil siklotimler o/o 31 nispetinde olan 10 G tefsirde bulunmuşlardır.

D cevaplar bakımından gerek sayı gerek o/o itibarile siklotimler önde gelmektedir. Şizotimlerde derece arttıkça D tefsirlerinde tedricî bir azalma, siklotimlerde ise bunun tamamen aksi görülmektedir. Öyle ki şizotim 3 derecede bulunan en yüksek D o/o sı 76 olduğu halde siklotimlerde bu o/o 91 dir.

Küçük detail'ya gelince, adet ve o/o bakımından her iki nisaz tipinde de derece yükseldikçe bir artış görülmekte ise de vasatî

Kıymet itibarıyla şizotimler siklotimlerin tutturdukları Dd o/o sini bir mislinden fazla geçmektedirler. Şizotimlerde Dd o/o sinin medianı 7.5 olduğu halde Siklotimlerde bu 3 dür.

Nihayet Erfassungstypus'ta Dbl mütalea edilecek olursa o/o itibarıyla şizotimlerin daha fazla bu nevi tefsir verdikleri, adet bakımından iki tip arasında bir fark görülmediği, fakat her iki tipte de median kıymetlerin sıfır olduğu görülür. Demek ki Kretschmerin her iki tipinde de Dbl tefsirleri çok dağınık bir halde olup, bu tefsiri veren olduğu gibi hiç vermeyen de çok boldur.

(Tablo Ve bakılması)

Yukarıdaki izahıta şöyle bir netice çıkarabiliriz: Şizotimler pratik, müğahhas düşünceyi ihmal ederek, mücerret fikirlere dalmayı tercih ediyorlar. Yahut kıl kırık yaran nevinden olup lüzumsuz, ehemmiyeti hâiz olmayan teferruata kaçıyorlar. Siklotimler ise mücerret düşünceyi ihmal etmiyorlar, fakat problem halinde daha çok müğahhas bir yol takip ediyorlar. Bir an için alâkalarını geçen ufak teferruat üzerinde duruyorlarsa da bu hususta fazla ısrar göstermiyorlar. Onların başlıca karakteristiği pratik olmak ve müğahhas şeylerle uğraşmaktır.

Fa o/o si bakımından Kretschmer tipleri birbiri ile karşılaştırılacak olursa, misal derecesi arttıkça Fa o/o sinin de tedricen arttığı görülür. Ancak en düşük derece siklotimlerde, en yüksek derece de şizotimlerde dir. Vasatî kıymet bakımından da şizotimler az bir farkla siklotimleri aşmaktadır. Bu suretle dikkat, temerküz kabiliyeti realiteye riayet bakımından iki tip de, şizotimler biraz daha fazla olmak üzere, hemen hemen aynı seviyededir.

(Tablo VI ya bakılması)

Kretschmer tiplerini Rorschach'ın Erlebnistypus'u ile mukayese edince şöyle bir netice çıkmaktadır: Şizotimi derecesi arttıkça içe dönüklülüğe, siklotimi derecesi arttıkça da dışa dönüklülüğe doğru bir temayül görülmektedir. Bu hal bilhassa siklotimlerde çok daha fazla barındır. (Tablo VII ye bakılması) Şizotimlerde bunun siliik olmasına sebep şizotimlerin bazı renkli planlara haddinden fazla şiddetli reaksiyonda bulumalarıdır. Bu reaksiyon tenbibe uygun olmayıp impulsif mahiyettedir.

Şizotimlerle siklotimler arasındaki bu fark hareket (K) ve renk tefsirlerinin mecmuu (C:1,5 , CF:1 , FC:0,5) birbirine nispet edilince daha bariz bir şekil almaktadır.

4

K nispeti şizotini derecesi arttıkça tedricen artmaktadır. Şizotim
3 de olan deneklerde bu nispeti 1.3, siklotim 3 de ise 0.6 dir.
Şizotimlerin hepsinde birden nispet vasatı olarak 1, siklotimlerde
ise 0,6 dir. (Tablo VIIIe bakılması)

Böylece yukarıda da söylendiği gibi şizotimlerin hareket,
siklotimlerin ise renk tefsirleri vermeye temayül gösterdiklerini
yani şizotimlerin daha çok muhayyile alemi, iç alemlerine dalmayı
siklotimlerin ise muhitten gelen tenbihlere reaksiyon vermeye
meylettikleri söylenebilir.

Test muhtevası bakımından Kretschmer tipleri karşılaştırıl-
ınca gerek A o/o, gerek H o/o sı bakımından en düşük ve en yüksek
kıymeti şizotimlerin verdiği görülür. Denek şizotimler ya stereo-
tipik, ya adapte olmamış, ya kendilerini diğer insanlarla hiç
aynileştiremiyorlar, veyaparanoid dereceye yaklaşan bir aynileştir-
meye sahip oluyorlar. Hareket tarzları hakkında evvelden bir fikre
sahip olunamıyor. Siklotimler ise bu hususta mutavassat kalıyorlar
muhtevanın diğer faktörlerinde kayda değer bir değişiklik görülme-
mekle beraber anatomi ve nobat tefsirlerinde en yüksek adedi siklotim-
ler vermiştir. (Tablo IX a bakılması)

Cevap mecmuu bakımından siklotimler mesle merkez kıymet
itibarile az bir farkla şizotimleri geçmektedir. Yani siklotimler
zihni enerjilerini şizotimlerden daha çok serbest bırakabiliyorlar,
tenbihlere daha bol mukabelede bulunabiliyorlar. (Tablo X a bakılması)

Banal cevaplar itibarile, yani cemiyette kabul edilmiş
görüş ve düşünüş şeklini kabul etme, ona uyma bakımından Kretschmer
tipleri bariz bir fark göstermemektedir. (Tablo XI e bakılması)

Şimdi Kretschmer tiplerine göre Rorschach neticelerini bir
bitim olarak toplıyacak olursak şizotimler Rorschach testinde
göyle bir tablo göstermektedirler: Tefsirlerinin mecmuunda, D o/o
sinde, A o/o sinde, B o/o sinde, C o/o sinde, E o/o sinde,
renk tefsirlerinin yekününde, A o/o sinde siklotimlere göre daha
düşük vasatı kıymetler vermişler, buna mukabil G o/o sinde,
(D o/o sinde, F o/o sinde, ve K cevaplarında siklotimleri aşmış-
lardır. Denek şizotimler problem hallinde müşahhas, pratik gayelere
tevaccüh etmeyip, daha ziyade mücerret fikirlere, veya ehemiyeti
olmayan ufak teferruata sapanıp kalıyorlar. Realiteye daha bağlı
kalıyorlar, esk. tecrübelerinden istifade ederek onlarla yeni idrakleri
arasında tedatı kurabiliyorlar. Affectif hayatlarında siklotimlere

nasaran daha kapalı daha kuru bir vasıyet gösteriyorlar. Muhite uymaktan sayıdeğlerine kapanmaya, hayal alemi içinde yaşamaya mey-
lediyorlar. Yaratacı muhayyileyi haiz oluyorlar. Muhâte olan reaksi-
yonlara da adaptive olmaktan ziyade impulsiftir.

(Tablo XII ye bakılmasz)

Siklotimler için Rorschach testine göre şöyle bir şahsiyet tablosu çıkabilir: Siklotimler daha fazla tefair vermeye, daha müşah-
has şeylerle uğraşmaya, pratik gayelere teveccüh etmeye karşı bir
temayül gösteriyorlar. Reali kavramada şizotimler kadar sadakat
göstermiyorlar, ve his hayatlarına şizotimlerden çok daha fazla
 ehemmiyet veriyorlar. Muhitten geçen tenbihlere derhal reaksiyon-
da bulunuyorlar. Affectif hayatları geniş ve zengindir. İç stimulus'-
lara da ehemmiyet veriyorlarsa da onları asal cezbeden şey muhâttir.
Kalıplaşmış şekilde hareket etmeye meylediyorlar. Yani reaksiyonları
önceden kestirilebilir. Beklenilmeyen, ümit edilmeyene bir harekette
 bulunmazlar. (Tablo XIII e bakılmasz)

Görülüyor ki Kretschmerin iki mizağ tipinin Rorschach testinde
gösterdiği karakteristikler Kretschmerin o mizağ için verdiği karak-
teristiklere uymaktadır. Ancak şunu da belirtmek lâzımdır ki
Rorschach testinin tefsirini mümkün kalan vasatî kıymetler arasındaki
fark çok fazla değildir. Bu suretle şizotimlerin ve siklotimlerin
Rorschach testinde umumiyetle kendi mizağ vasıflarına uyan karakte-
ristikler vermeye sadece bir temayül gösterdikleri ileri sürülebilir.

V- Ferdî Neticeleri:

Umumiyet itibarile gerek şizotimler, gerek siklotimler
Rorschach testine göre bir şahsiyet tablosu arz ettikleri halde,
denekler teker teker ele alındığı zaman ferdî farkların şizotimlerde
daha büyük olduğu görülmektedir.

Genex Erfassungstypus ele alınacak olursa en az ve en çok
G o/o sinin şizotimlerde o/o 6: ile o/o 52 olduğu, siklotimlerde ise
o/o 2 ile o/o 31 olduğu görülür. Range şizotimlerde daha büyüktür.
ZD o/o sinde de verilen normu geçen daha çok şizotimlerdir.
Bunun o/o 10 olması icap ederken siklotimlerde bir kıs de o/o 31 e
çıkmasıdır. Şizotimlerde en yüksek ZD o/o si 23 dir. Ancak şizotimler
şahıs olarak daha çok normu geçmişlerdir. Şizotimlerin o/o 40 1,
siklotimlerin ise o/o 33 ü bu normu aşmışlardır.

İntibeksizlik cihetinden de (A o/o ve H o/o) şizotimler
siklotimlere göre bir misli daha fazla intibeksizlik göstermektedir-

ler. A o/o ile H o/o arasındaki en büyük nispet A o/o 84, H o/o 4
olmalıdır ki, bu derecede hiç bir siklotim intibaksızlık göstermek-
tedir.

Bundan başka test esnasında şahıs olarak siklotimler daha
fazla çok geçirmişlerdir. (Siyah ve renk çoku) Gene siklotim denekler
arasında daha çok anatomi, ve nebat tefsirleri veren olmuştur.
Bundan siklotimlerin neurotic faktörlere karşı şisotimlerden daha
çok temayül gösterdiklerini ileri sürebiliriz.

Kretschmer tipleri gösterdikleri vasatî kıymetlerden şahıs
olarak inhiraf gösterdikleri gibi, deneklerin hepsi de teker teker
ele alınacak olursa gösterdikleri vasatî kıymetlerden oldukça aşırı
derecede inhiraf ettikleri görülür. Böylece insanların muayyen
kalıplara sığdırılamıyacağını, verilen normlara kısmen uydukları
halde ferdi bakımdan çok farklı şahsiyet tabloları arzettiklerini
müdafa edebiliriz. (Tablo XII ve XIII e bakılması)

VII- HULASA

- 1- 25 denekten elde edilen neticelere göre, G o/o, D o/o, A o/o, ve banal cevaplar Rorschach müelliflerinin verdikleri normlara uymakta, ve güvenilir kaynetler göstermektedirler. C, CF, FC, K, H o/o ve diğer muhteva faktörleri güvenilir olmayıp, verilen normları da tutmamaktadır. Bu hal reaksiyon çeşitlerinin ve alıştırma sahalarının çok çeşitli olduğuna işaret etmektedir.
 - 2- Şizotimlerde G o/o si ve Σ D o/o si fazla, buna mukabil D o/o si siklotimlere nazaran düşüktür. Bu şizotimlerin daha mücerret mefhumlara veya küçük teferruata dalarak düşündüklerini, siklotimlerin ise bilhassa pratik, müşahhas düşünceye teveccüh ettiklerini göstermektedir.
 - 3- Şizotimler siklotimlerden daha fazla içe dönük olguya meyil etmektedirler. Affectif hayatları da daha dar ve kapalıdır.
 - 4- Şizotimlerde A o/o ile H o/o arasındaki fark siklotimlerden çok daha fazladır. Şizotimler muhitlerine daha az adapte olmuşlardır.
 - 5- Ferdî farklar bakımından şizotimler ve siklotimlerin aralarında büyük tahavvülât göstermektedirler.
 - 6- Grup olarak her iki tip de kendi misal vasıflarına uygun karakteristikler vermekteler.
-

BIBLIOGRAFYA:

- Beck, S. Rorschach's Test
Vol. 1: Basic Processes
Vol. 11: A Variety of Personality Pictures
New York, 1946
- Bochner, R., and Halpern, F. The Clinical Application of the Rorschach Test
New York, 1945
- Kretschmer, E. Beden Yapısı ve Karakter
Tercüme: Prof. Dr. Mümtaz Turhan
- Localie-Usteri Le Diagnostic Individuel de l'Enfant au Moyen du Test de Rorschach
- Locali - Usteri 5 Etudes sur le Test de Rorschach
- Rorschach, H. Psychodiagnostic
Traduction de Landau et Ombredane

TABLO : I

KRETSCHMER'e GÖRE MİZAÇ VE DİĞER
SAHSİYET KARAKTERİSTİKLERİ

A. Siklotim Mizaç

1. Neşe ve kederlilik arasında değişme
2. İyi kalpli, munis
3. Negeli, komik, şakadan anılar
4. Canlı, aktif
5. Çabuk alevlenir
6. Sessiz, sakin, hayatından memnun
7. Kendini aşağı götür
8. Herşeyi ağır tarafından alır, mustarip, fakat insanlardan kaçar
9. Mütevazı
10. Kararsız
11. İnsanlara acır, çabuk ağlar
12. Samimi, kin beslemes
13. Başkalarının hislerini paylaşır
14. Çabuk tesir altında kalır
15. Alıngan değil
16. Meclisleri, seniyet hayatından, insanlarla bulmaktan hoşlanır
17. Çabuk intibak eder ve çabuk arkadaş olur
18. Çok konuşur
19. Çalışkan, fakat kolay işlerden hoşlanır
20. Çeşitli, derine gitmeyen alâkalar
21. Sebatsız ve sistemsiz çalışma
22. Prensiplardan nefret eder
23. Kendini metheder, çam devirir
24. Realist ve pratik
25. Materialist

(Tablo:I - Devam)

B. Şizotin Mizaj

1. Derin emasyon gösterir, veya apatik kalır
(Yüksek veya alçak tenebbühîyet)
2. Umumiyetle çokingen soğuk bir kalıñan içinde derin bir hassasiyet
gizler
3. Şahsiyeti bölünmüş gibidir; birbirine benzeyen ve birbirini takip
eden situationlarda bile değişik reaksiyon gösterebilir
4. Otistik
5. Mizahı pek anlamaz
6. Sınırlı, çabuk kıсар
7. İmpulsif
8. Resmî
9. Realiteyi tahammül edilemeyecek gibi görür
10. Güzurlü, kendini beğenmiş
11. Tahakküm etmekten hoşlanır
12. Kin besler
13. Başkalarının hislerine iştirak etmez
14. Sert hareket ve davranış
15. Hipokondriak
16. Hassas ve çok alıngan
17. Sosyal değil, insandan kaçır
18. Yalnızlıktan hoşlanır
19. Egoist
20. İdealist
21. Güçlükle intibak eder
22. Yalnız seğkin bir kaç kişi ile arkadaşır
23. Kendisine kolayca müfess edilmez
24. Alkâları az fakat derin
25. Kendi hakkında fazla konuşmaz, takt sahibi
26. Sebattâr ve çalıñmasında sistematik; prensip sahibi

TABLO : II

ROESCHACH TESTİNE GÖRE SAHSİYET

KARAKTERİSTİKLERİNİN LİSTESİ

<u>Test Faktörleri</u>	<u>Tefsir</u>
1. G o/o : 22-30	Teferruata manalı bir bitin halinde toparlama kabiliyeti; abströ düşünce
2. Çok yüksek G o/o	Rijid düşünme tarzı; abstraction içinde boğulma
3. Dd o/o : 10 >	Emniyetsiz teferruata fazla alaka
4. D o/o : 60 >	Pratik düşünce
5. Erfassung (kavrama): G-D-Dd, takip sırası nispetli	Situationların intizamlı müşahedesi
6. Dbl = ekstratensif	Agresivite
7. F= o/o : 80 > G o/o : 25 > Birçok K Zengin muhteva	İyi bir zekâ
8. F= o/o : 80 >	Concentration ve dikkat kabiliyeti
9. Birçok K Yüksek F= o/o İyi G cevaplar	Yaratıcı muhayyile
10. K	İçe dönüklük (introversion) kabiliyeti, fantazi, hayal kurma
11. C	İmpulsif; teheyyüf münabih kontrolsüz mütabele
12. CF	Labile, egocentric; emotional stabilite eksikliği, azcak kanlı, hassas
13. FC	İyi intibak eden, cemiyet tarafından kabul edilen teheyyüf reaksiyon
14. Erlebnistypus: K > C çok K > çok C εC > K çokεC > çokK	Introversive Introversive dilaté Extratensive Extratensive dilaté

(Tablo : II - Devam)

$K = C$	Ambiequal
$\text{çok } K = \text{çok } \epsilon C$	Ambiequal dilaté
Sıfır K, sıfır C	Coarté
15. FX, siyah şoku	Endişe, sosyal emniyet arzusu
16. FV	Aşağılık duygusu
17. $\frac{A}{H} = \frac{2}{1}$	İyi intibak
18. A o/o : 40	Stereotipi
19. A o/o 30 dan az, muhteva zengin	Geniş alâka sahası, evvelden kestirile- niyen reaksiyon tarzı, zengin muhayile
20. H o/o : 16 >	Şahsı ve diğer insanlarla fazla alâkadar olma, identifiler etme
21. Yüksek Anat o/o	Hipokondri
22. Yüksek anat., Pl., Geog.	Kendini gösterme, alâka gelme isteği
23. Banal: 5 >	Grubun düşünce ve hareketlerine iştirak
24. Median, Sim. Şoklar	Nörotik vasıflar
25. Cevap adedi: 20	Zihni enerjinin serbest bırakılması

TABİ

Rorschach

Testi Sahsiyet Karakteristikleri
ve Kretsr Tipleri

Kretshere göre Mizaç	Denek No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Şizotim	20♂	✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓		4:1	✓			✓					✓	✓	
	30♂	✓			✓		✓			✓	✓	✓		5:3:5				✓					✓	✓	
	80♂	✓			✓	✓	✓					✓		4:2				✓		✓	✓		✓	✓	
	10♀	✓			✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	5:5:5			✓	✓			✓		✓	✓	
	12♀	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	4:7	✓		✓		✓		✓	✓	✓	✓	
	130♂	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2:4:5	✓	✓			✓		✓	✓		✓	
	150♂	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		2:3				✓					✓	✓	
	17♀	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓		1:5			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	20♀	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6:8	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	25♀	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	4:1:5	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Siklotim	1♀	✓	✓		✓		✓			✓				0:0			✓	✓		✓					
	4♀	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		3:5:5			✓			✓	✓	✓	✓	✓	
	5♀	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		3:5:5	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓	
	6♀	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		4:2			✓		✓		✓	✓	✓	✓	
	7♀	✓			✓		✓			✓				1:1			✓	✓		✓					
	90♂	✓			✓		✓		✓	✓	✓	✓		3:6	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	
	11♀	✓			✓		✓			✓	✓	✓		4:5			✓		✓		✓	✓	✓	✓	
	140♂	✓			✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	2:1:5		✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	
	160♂	✓			✓		✓		✓	✓	✓	✓		5:6	✓	✓			✓		✓	✓	✓	✓	
	18♀	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		1:5	✓			✓		✓	✓	✓	✓	✓	
19♀	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		4:8	✓			✓					✓	✓		
21♀	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		3:3	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓		
22♀	✓			✓		✓			✓	✓	✓		0:4:5	✓					✓	✓	✓	✓	✓		
23♀	✓			✓		✓			✓	✓	✓		1:5	✓		✓			✓			✓	✓		
24♀	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		0:2	✓		✓			✓	✓	✓	✓	✓		

TABLO II'nin İZAHİ:

Şizotimeler müşahhas düşünceleri imal ederek ya mücerret fikirlere dalıyorlar, veya ehemmiyeti haiz olmayan lüzumsuz teferruflara kaçıyorlar. Siklotimeler mücerret düşünceleri imal etmekle beraber daha çok pratik, müşahhas şeylerle uğraşmaktadırlar.

Bundan başka şizotimler daha çok muhayyile alemi, iç alemlere dalmayı, siklotimler ise muhitten gelen tenbihlere reaksiyon vermeye mütemayyildirler. Şizotimelerde muhitten gelen tenbihe reaksiyon impulsif bir karakter taşımaktadır. Siklotimelerde de bu hal görülmekte ise de bunlarda muhitin kabul ettiği affectivite de mevcuttur.

TABLO III'un İZAHI:

25 denek Tablo I'de verilen Kretschmer nizaç vasıflarının kendilerinde mevcut olma nisbetine göre 2 grup, ve 6 alt grupta toplandılar:

		<u>Deneye</u>	<u>Denek adedi</u>
I. Siklotinler) 1. Hafif siklotin	1	0
) 2. Orta siklotin	2	2
) 3. Kuvvetli siklotin	3	<u>13</u>
			15
II. Şizotinler) 1. Hafif şizotin	1	1
) 2. Orta şizotin	2	4
) 3. Kuvvetli şizotin	3	<u>5</u>
			10

TABLO : IV

25 Denekte Rorschach Faktörlerinin
Vasati Kıymetleri

Faktörler	Median	Quartil	Rorschach normları	Hatı per normları	Bucke normları
C%	21	7.5	22	25-30	20
D%	70	5			
Od%	5	6.5			
Ob%	0	3			
Σ Od%	8	7.75		10	13
F+%	84	8.5	70-80	85-100	84
K	3	1.5	2-4	0-15	
Σ C	4.5	1.75	0.5-2.5		
F7	2	1			
FV	-	-			
A%	44	14.75	30-55	25-50	
H%	14	6.25			
Anat	1	2			
Ob ₁	2	1.25			
Pe	2	0.75			
Geog	1	0.75			
Nat.	1	1			
Ban	5	1		7-8	
Resp. Tot.	29	7	34		30

TABLO IV'un İZAHİ:

G o/o, D o/o, F₂ o/o, A o/o, banal cevaplar, ve cevap yekünü
güvenilir bir kaynaktan göstermektedirler. Bunlar Rorschach, Beck, ve
Halpern'in verdiği normlara da uymaktadır. Ancak G₀/o ve F₂ o/o
Rorschach'a göre uygun olmakla beraber Halpernin normlarına göre
biraz aşağıdır. Renk cevapları da Rorschach'ın verdiği nisbette
tekrar etmekte, daha çok Halpernin ileri sürdüğü üzere C ve CF
fazla olmak üzere görülmektedir. Diğer faktörlerde ehemmiyeti haiz
bir şey görülmektedir.

TABLO : V

Kretschmer Tipleri ve Rorschach'in "Erfassung" u

Mizaj	Tip	G		D		Dd		Del		G%		D%		Ddel%		Del%	
		Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md	Rg	Md
Tip	1																
	2	5-8	7	14-24	17	0-2	1	0-3	1	16-33	27	56-75	66.5	0-8	3.5	0-12	3
	3	4-11	5	10-47	18	0-8	2	0-4	0	6-52	20	48-76	72	0-16	8	0-6	0
Yekün	10	4-11	5.5	10-47	18	0-9	2	0-5	.5	6-52	22	48-76	68.5	0-16	7.5	0-12	0
	1																
	2	6-8	7	18-18	18	0-4	2	0-1	.5	21-31	46	52-69	65.5	0-13	6.5	0-4	2
Sıklık	3	1-10	7	13-40	23	0-17	1	0-4	0	2-30	21	59-91	71	0-25	3	0-8	0
	15	1-10	7	13-40	22	0-17	1	0-4	0	2-31	21	59-91	70	0-25	3	0-7	0

TAHLO V'in İZAHİ:

Şizotimlerde G o/o ile Dd o/o siklotimlere nazaran biraz daha yüksektir, D o/o ise bu halin tamamen aksidir.

Şizotimler daha çok abstractionlarla düşünmekte, veya lüzumsuz teferruata dalmakta, halbuki siklotimler daha pratik kalmaktadırlar.

TABLO : VI

Kretschmer Tipleri ile
F+ % ve F- %
Mukayesesi

Mizaç		Denek A dedi	F+ %		F- %	
Tip	Derece		Range	Median	Range	Median
Sizotim	1	1				
	2	4	76-94	87	6-24	13
	3	5	71-100	88	0-29	12
Yekûn		10	71-100	86	0-29	14
Siklotim	1					
	2	2	70-83	76.5	17-30	23.5
	3	13	68-96	85	4-32	15
Yekûn		15	68-96	84	4-32	16

TABLO VI'nin İZAHI:

Dikkati toplama, temerkiz ettirme, eski tecrübelerinden istifade edebilme, (tedai vetirosi) realiteye riayet bakımından iki tip de gizotimler biraz daha fazla olmak üzere, hemen hemen aynı seviyededir. Ancak bunun en düşük derecesini siklotimlerde görmekteyiz.

TABLO : VII

Kretschmer Tipleri ve Erlebnistypus

Mizaç		ERLEBNISTYPUS				Yekün
Tip	Derece	Introversive	Ambiequal	Extraversive	Coarté	-
Sizotim	1			1		1
	2	1	1	2		4
	3	3		2		5
Yekün		4	1	5		10
Siklotim	1					
	2		1	1		2
	3	1	2	9	1	13
Yekün		1	3	10	1	15

TABLO VII'nin İZAHI:

Şizotini derecesi arttıkça erlehmistypus introversif olmaya meylenmektedir. Ancak 3 derecede olan şizotimler arasında da extratensifler mevcuttur. Fakat bunlardaki renk cevapları hemen hemen sadece C ve CF'e münhasır kalmaktadır. Tembihe uygun olmayıp, impulsif mahiyettedir.

Siklotimlerde derece arttıkça extratensif olma keyfiyeti daha barıdır. Siklotimlerin renk cevapları daha fazla ve erlehmistypus' ları da şizotimlere nazaran daha zengindir.

TABLO : VIII

Kretschmer Tipleri ile Renk ve Hareket
Cevaplarının Mukayesesi

Mizaç	Derece	Denek Adedi	EK		[C=1.5, CF=1, FC=5]		EK / (Md ΣC üzerinden)
			Range	Median	Range	Median	
Sizofim	1	1					$\frac{6}{8} = .75$
	2	4	1-5	3	1-5.5	4.75	$\frac{3}{4.75} = .652$
	3	5	2-5	4	1.5-7	3	$\frac{4}{4} = 1.3$
Yekûn		10	1-6	4	1-8	4	$\frac{4}{4} = 1$
Siklotim	1						
	2	2	0-2	1	1.5-2	1.75	$\frac{1}{1.75} = .571$
	3	13	0-5	3	0-6	5	$\frac{3}{5} = .6$
Yekûn		15	0-5	3	0-6	5	$\frac{3}{5} = .6$

TABLO VIII'in İZAHI:

Hareket cevaplarının renk cevapları necsuuna olan nisbeti şizotimlerde 1, siklotimlerde ise 0,6 dir. Bu suretle şizotimlerin içe dönük olmaya, siklotimlerin ise dışa dönük olmaya meylettiklerini görüyoruz. Bu nisbet ^{bilhassa} şizotimi derecesi arttıkça çoğalmaktadır. Siklotimi derecesi arttıkça ise şizotimlerde olduğu gibi nisbette bariş bir değişme olmaktadır.

TABLO : IX

Kretschmer Mizaç Tipleri ve Rorschach Testi Muhtevası

Mizaç Tipi	Derece	x̄	ΣA%		ΣH%		Anatomi		Coğrafya		Nebat		Objeler		Tabiat	
			Range	Median	Range	Median	Range	Median	Range	Median	Range	Median	Range	Median	Range	Median
Sirotim	1															
	2	4	28.62	36	8-19	13.5	1-4	2.5	1-2	1.5	0-4	3	2-4	1.5	0-2	1.5
	3	5	24.84	62	4-36	14	0-3	1			0-2	1	0-4	3	1-3	1
Yekün		10	24.84	43.5	4-36	15	0-4	2	1-4	1.5	0-4	1.5	0-13	2.5	0-6	1
	1															
	2	2	46.58	52	8-24	17	2-5	3.5	0-1	1.5	0-3	1.5	1-1	1	1-2	1.5
Siklotim	3	13	23.60	44	5-27	13	0-9	2	0-5	1	0-4	2	1-19	3	0-9	1
	Yekün	15	13-60	45	5-27	13	0-9	2	0-5	1	0-4	2	1-19	2	0-9	1

TAHKO IX'un İZAHİ:

Şizotimler ve siklotimler Rorschach testinin muhtevaaı bakımından nazara dikkate alınacak bir ayrılma göstermektedirler.

TABLO: X

Kretschmer Tipleri ile
Cevap Adedi Mukayesesi

Mizaç		Demek Adedi	Cevap Adedi	
Tip	Derece		Range	Median
Sizotim	1	1		
	2	4	24-32	26
	3	5	21-63	25
Yekün		10	21-63	26
Siklotim	1			
	2	2	26-29	27.5
	3	13	20-68	30
Ye kün		15	20-68	30

TABLO X'un İZAHİ:

Zihni enerjiyi serbest bırakma bakımından mizeç alt grupları arasında bariz bir fark göze karşılamakla beraber vasatî netice ele alınacak olursa şizotimlerin siklotimlere göre biraz daha az üretkif oldukları görülmüştür.

TABLO: XI

Kretschmer Tipleri ile
Banal Cevaplar

Mizaç		Denek Adedi	Banal Cevap Adedi	
Tip	Derece		Range	Median
Sizotim	1	1	5	
	2	4	4-8	6
	3	5	3-7	6
Yekûn		10	3-8	6
Siklotim	1			
	2	2	4-5	4.5
	3	13	3-7	5
Yekûn		15	3-7	5

TAHLO XI'İN İZAHİ:

Cemiyette kabul edilen görüŖ ve düşünüş şeklini kabul etme, ona uyabilme bakımından Kretschmar tipleri bariz bir fark göstermemektedirler.

Şizotimik Mizata Rorschach Naticeleri

Denek No:	Şizotimi Derecesi	Cevap Yakını	G %	D %	Dd %	Ddl %	Do %	Σ Ddl, Ddl, Do %	F + %	F	C	CF	FC	Erlebnistypus	FY	FV	A	Σ A + Ad %	H	Hd	H + Hd %	Anat	Sex	AnaL	Kam - 58	Ater	Obj	Plants	Geography	Nature	Art	Abstraction	Sym.	Med	Bau.	Refus
2 ♂	2	27	30	66	4		4	90	4	1				Intr. 4/1	3		10	62	2	1	11	1					2	1	2	1		4		8		
3 ♂	3	29	17	76	7		7	89	5	2	3			Intr. dil. 5/35	1		14	65	2	1	10					3	1		3				5		6	I
8 ♂	3	63	6	76	13	6	19	71	4	2				Intr. 4/2			21	62	5	10	24	3				4	1		1						6	
10 ♀	2	32	16	75	3	6	9	94	5	1	3	2		Amb. 5/55	1	1	11	43	6		19	2			1	2	2	2	1	1			1		5	
12 ♀	3	21	52	48				100	4	2	4			Ext. dil. 4/7	3		4	24	3		14		1		2	1	4	2		1	1		1		4	
13 ♂	2	24	33	67				84	2		4	1		Ext. 2/45	2	2	7	29	2		8	4				2	4	1	2	1				4		
15 ♂	3	25	20	72	8		8	88	2	1	4			Ext. 2/3	1	1	18	84	1		4	1				1			1						7	
17 ♀	2	25	24	56	8	12	20	76	1		4	2		Ext. 1/5	1		6	28	3	1	16	3				4	4	2		1					7	
20 ♀	1	60	7	70	15	8	23	80	6		7	2		Ext. dil. 6/2	4	5	12	7	8	2	17	3				3		4	6	3	1		2		5	
25 ♀	3	25	24	52	16		4	20	73	4		3		Intr. 4/15	3	1	8	44	4	5	36	2					2		1		1		2		3	
M _e		33,1	22,9	65,8	7,4	3,2	0,4	11	85,5	3,7	2,3	2,8	1,7		1,9	1	46,8			15,9	1,9					3,5	1,6		1,8					5,5		
M _d		26	22	68,5	7,5			8,5	86	4		2,5	2		1,5		43,1			15	2					2,5	1,5		1					5,5		
Quartil		3,5	7	9,5	5			8	7	15		15	15		1		17			4,5	1					1	1		0,5					1,5		

TAHLO XII'nin İZAHİ:

Şizotimlerin Rorschach protokolleri hafifçe yüksek G o/o, Dd o/o, F~~a~~ o/o ve K cevapları göstermektedirler. Yani meseleleri bir bütün olarak kavrayabilmekte, hatta bazen mücerret düşünce içinde boğulmaktadır. Bazı hallerde ise tamamen lüzumsuz kısımlar içinde kalmakta ve bu hususta ısrar etmektedirler. Dikkat kabiliyetleri iyi ve kontrollüdür. Muhtemelen gelen tenbihe reaksiyonlara uygun olmayıp impulsiftir.

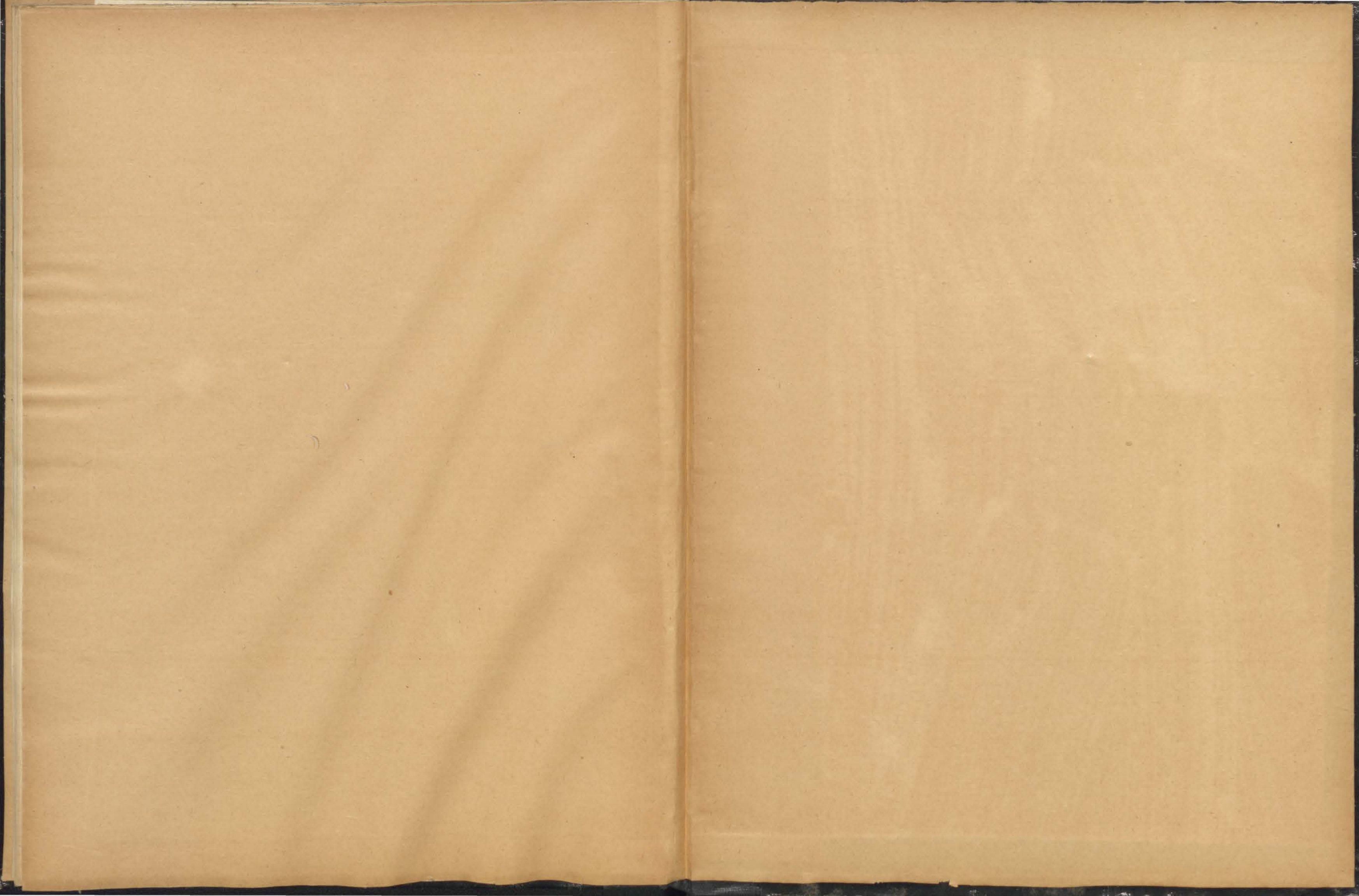
TABL XIII

Siklotimik Mizacı Rorschach Neticeleri

Denekt No	Siklotimi Dereces	Cevap Yekünü	G %	D %	Dd %	Del %	Do %	Σ Od, Del, Do %	F+ %	FI	C	CF	FC	Erlebnis-typus	FY	FV	Σ A+Ad %	H	Hd	Σ H & Hd %	Anat	Sex	Anal	Kan-sg	Ater	Obj.	Plant	Geop.	Matür	Art	Abstraction	Sym	Med	Banal	Refus	
1 ♀	3	30	23	67	7	3		10	90					Coarté %			53	5	3	27	1				4	1										
4 ♀	3	30	24	76					84	3	4	3		Ext.dil. 3/55	1		45	2	0	7	3	3			3	4		2								
5 ♀	3	41	21	71				7	96	3	4	3		Ext.dil. 3/55	2	1	34	4	5	21					9	2	2	3	2							
6 ♀	3	32	22	69	3	6		9	72	4	1	2		Intr. 4/2			25	2	2	13	3	2	5		2	1	2	4								
7 ♀	3	23	13	74	13			13	90	1				Amb. 1/1			49	5		24	1	2			2	1										
9 ♂	3	29	20	80					92	3	3	6		Ext. 3/6	2	2	23	2	2	13	1				7	3	1	4	2							
11 ♀	3	23	9	91					84	4	1	2	3	Ext. 4/5	1		44	4		17	1		1		2	2	1								I	
14 ♂	2	29	21	62	13	4		17	83	2	1	1		Amb. 2/1.5	1		58	3	4	24	2				1	1	1	1		4	2	5			I	
16 ♂	3	68	10	59	25	6		31	90	5	4	4		Ext.dil. 5/6	3	4	29	2	1	5	5				19	3	5	9	4							
18 ♀	3	20	30	65	5			5	90	1	3	4		Ext. 1/5	2		60	2		10	2				1	2		1		1	1	6				
19 ♀	3	36	28	69	3			3	71	4	6			Ext.dil. 4/6	2		56	5	1	16	1	2		1	3	1	1	1								
21 ♀	3	23	30	70					85	3	2	2		Amb. 3/3	2	1	39	4	2	26	2	2	1		1	1	1			1	1	6				
22 ♀	3	43	2	84	14			14	73		4	1		Ext. 9/45	2	1	37	1	4	12	6	4	2		3	2	1	3	1		2	1	4			
23 ♀	3	41	15	72	13			13	68	1	5			Ext. 1/5	4		59		3	8	9	2			2			1		1	3	7				
24 ♀	2	26	31	69					70					Ext. 0/2	3	1	46		2	8	5	1			1	3		2			2	4				
Ma		33	19,9	71,8	6,4			8,1	82,5	2,5		2,7	2				44			15,4	2,8				4	1,7	1	2						4,8		
Md		30	21	70	3			7	84	3		3	2				45			13	2				2	2	1	1						5		
Quartil		9	7,5	4,5	5			6,5	9	1		1,5	1,5				11			8	2				1,5	1	0,5	1,5						1		

TABLO XIII'un İZAHI:

Siklotimlerin Rorschach tesinde gösterdikleri vasıflar daha serbest bırakılmış bir zihni enerji, pratik ve mücahhas olmaya bir gayret, stereotipik bir hareket etme tarzı, muhitten gelen tenbihe reaksiyonda bulunma arzusu, zengin, labile bir teheyüciyet.

TEZ

2186